

feit geconstateerd om te verhinderen, dat een geheel te goeder trouw gegeven maar onjuist gebleken voorstelling dienst zou doen als argument ten gunste van het bewuste voorstel tot bindend besluit.

20. Collega TJEENK WILLINK dwaalt, als hij meent, dat de redactie van dit voorstel meer gaf dan in de bedoeling lag. Een ieder, die volledig op de hoogte is van het rapport der commissie BAART DE LA FAILLE c. s. en van het verhandelde ter vergadering in Leiden, weet dat deze redactie volkomen uitdrukt, wat de vergadering wenschte. De bedoeling was wel degelijk zoover te gaan als het voorstel wil; juist daarom wilde de vergadering van het rapport BAART DE LA FAILLE niets weten.

Voor het houden van nabeschouwingen is een scherpe en juiste formulering van het uitgangspunt eerste eisch.

Ik heb TJEENK WILLINK's artikel met belangstelling gelezen. Het heeft mij versterkt in mijn overtuiging, dat het algemeen bindend besluit, zooals het thans is voorgesteld, geen redelijke kans van slagen heeft; alleen op beperkt terrein — ik denk bijv. aan de honoreering van rapporten — acht ik bij algemeenen maatregel misschien iets te bereiken. Overigens trachte iedere afdeeling op dit gebied door een bindend besluit te regelen, wat haar met het oog op de zoo uiteenloopende plaatselijke omstandigheden gewenscht en — dit laatste vooral — bereikbaar voorkomt.

H. J. COERT.

EEN BESPOTTING DER VRIJE ARTSENKEUS.

Onder dezen titel behandelt de heer PINKHOF een misstand bij de *zoogenaamde* vrije artsenkeus van het ziekenfonds der Staatsspoorwegen. Hij erkent verder, dat dit ziekenfonds er een is, *zonder* vrije artsenkeus, en vervolgt, dat men hierin voorloopig zou kunnen berusten, gelijk nog zooveel werkgevers-ziekenfondsen worden geduld, waarin de werkgever den geneesheer aanstelt. Mijn vraag is: *worden deze op den duur geduld?* Ik meende, dat in onze Maatschappij het principe der vrije artsenkeuze uit aethische overwegingen als een van de eerste eischen voor ziekenfondsen is aangenomen! En ik lees bij de bespreking van den ziekenfondsstrijd in Deventer in hetzelfde nummer van dit *Tijdschrift*, als *eerste* van de *voornaamste, ernstige* grieven:

„dat er geen vrije artsenkeuze is, m. a. w. dat alle te goeder naam en faam bekend „staande geneesheeren, wier werkkkring zich uitstrekt over het gebied van het ziekenfonds, niet het recht hebben als geneesheer toe te treden, enz.”.

Hieruit blijkt, dat het hoofdbestuur onzer Maatschappij zich zeer zeker op het standpunt van den eisch der vrije artsenkeus stelt, ook voor reeds bestaande ziekenfondsen, hoewel die eisch nog niet gevoegd is bij de zes „minimumvoorwaarden”.

Hoeveel te meer mag men dien eisch stellen aan een groot lichaam als het ziekenfonds der Staatsspoorwegen, vooral waar de inwilliging van dien eisch door ons allen als noodzakelijk beschouwd wordt in het belang van het groot getal leden van dit ziekenfonds en *er bij de spoorwegmaatschappijen, evenmin als bij de Rijksverzekeringsbank overwegende bezwaren bestaan tot inwilliging hiervan.* Of moet het „manifest” van het bestuur der Vereeniging van spoorwegartsen, indertijd in dit *Tijdschrift* opgenomen, als bewijs hiervoor dienen? Het feit, dat niemand het der moeite waard heeft gevonden, deze „argumenten” (?) te weerspreken, zegt genoeg.

Indien het, wat om meer dan één reden te betreuren was, niet zoo laat geworden was op den tweeden dag der algemeene vergadering, was het mijn plan geweest, het hoofdbestuur de volgende vraag te stellen:

„Ligt het in de bedoeling van het hoofdbestuur, bij de ziekenfondsen der spoorwegmaatschappijen met kracht aan te dringen op een spoedige instelling der door „alle leden onzer maatschappij uit aethisch oogpunt zoozeer verlangde vrije artsenkeus?”

„Zoo niet, bestaan hiervoor dan wel aethische redenen tot het dwingen van „kleinere, gemakkelijker te hanteeren ziekenfondsen in diezelfde richting“?

Waar de tijd tot het stellen van die vraag te kortschoot en een jaar uitstel mij wel wat lang toeschijnt, zou ik er prijs op stellen, haar alsnog in het openbaar beantwoord te zien.

Raalte, 18 Juli 1915.

A. H. J. NORD.

GERECHTELIJKE GENEESKUNDE EN PSYCHIATRIE.

Het adres doorlezende, dat van den kant van eenige patholoog-anatomen in zake gerechtelijk-geneeskundige vraagstukken tot den minister is gericht, treft mij daarin hun meening „wat de psychiatrische deskundigen aangaat schijnt ons de bestaande regeling voldoende“. Daartegenover (men leze op bldz. 687 in het vorige nummer van dit *Tijdschrift*) wordt als een der punten, die het door de deskundigen met laboratoriumtaak gewenschte betreffen, een betere honoreering aangevoerd.

Het zou de voorkeur verdiend hebben, wanneer in dat adres een oordeel over gerechtelijke psychiatrische werkzaamheden achterwege gebleven ware. Het „toeschijnen“ waarvan de drie adressanten spreken, beantwoordt toch geenszins aan de werkelijke verhoudingen. Blijkbaar is hun onbekend, wat aan het departement van justitie zeer grondig bekend is, dat de financieele regeling van het deskundig optreden der psychiaters naar *algemeen* oordeel van dezen, hoogst onvoldoende geacht moet worden.

Ik noem hier slechts een mij bekend voorbeeld van een hoogleeraar, die voor zijn onderzoek als deskundige in hoogste beroep, met inbegrip van bestudeering van het omvangrijke dossier en het maken van het zeer uitgebreide rapport, slechts f 8.50 mocht declareeren, nl. een eerste onderzoek van den delinquent à f 2.50 en 6 verdere onderzoekingen à f 1.—. Het copieeren van het rapport door een loonschrijver had hem zelf eenige guldens meer gekost!

Omtrent de technische regeling van het onderzoek door psychiatrische deskundigen vermeld ik hier slechts, dat die — o. a. door de uiterst gebrekkige gelegenheid tot klinische observatie gedurende enkele oogenblikken van onderzoek in een huis van bewaring — zeer zeker op verre na niet voldoet aan minimum eischen. Ook omtrent de keuze der deskundigen valt evenwel menig woord te zeggen.

Delft, 25 Juli 1915.

J. G. SCHNITZLER.

SUBLIMAATVERGIFTIGING.

Door een welwillend collega werd ik attent gemaakt op een casuïstische mededeeling van mijn ambt- en stadgenoot dr. G. S. MOEREL, in het *Ned. Tijdschrift v. Geneesk.* 1913, II. bldz. 846, omtrent een genezen geval van vergiftiging door 5 gram sublimaat. Tot mijn leedwezen zag ik dit over het hoofd. De groote zeldzaamheid van de genezing in deze omstandigheden verandert er niet door. De rijke Amerikaan, terloops in deze mededeeling vermeld, hield zich aan den regel en stierf na 10 dagen.

Rotterdam, 26 Juli 1915.

A. F. SOER.